

नियमित दिवाणी मुकदमा क्र.३४६/१६ मधील आदेश नि.क्र.१६

१. वादीने प्रस्तुतचा अर्ज न्यायालयीन आयुक्त नियुक्त करण्याबाबत दाखल केलेला आहे.

२. वादीचे अर्जातील कथन थोडक्यात असे आहे की, दावा मिळकत हिचा मूळ गट क्र.१९१ असा असून त्याचे एकूण क्षेत्र ६.८३ हे. आर एवढे होते. मूळ मालक श्री. उबाळे यांनी त्यांच्या गरजेनुसार वेळोवेळी त्यातील काही मिळकती विकलेल्या आहेत. सदर मिळकतीचे वेगवेगळे ७/१२ झाले आहेत परंतु नकाशा एकत्र आहे. तसेच भूमी अभिलेख रेकॉर्डमध्ये गटविभाजन झालेले नाही. प्रतिवादी यांनी सुध्दा त्यामधीलच काही मिळकत वादीप्रमाणे विकत घेतलेली आहे.

३. वादीचे पुढे असे कथन आहे की, प्रतिवादी क्र.१ ते ६ यांनी वादीच्या मालकीच्या दावा मिळकतीच्या दक्षिण व पश्चिम बाजूचा बांध फोडून अतिक्रमण करण्याचा प्रयत्न केलेला आहे. दावा मिळकतीची मोजणी झाली असून गटविभाजन न झाल्याने हद्दीखुणा दाखविल्या नाहीत. तसेच सदर मूळ गट क्र.१९१ या पूर्ण गटाची मोजणी होऊन प्रत्येक हिस्सेदाराची मोजणी केल्याशिवाय हद्दीखुणा कायम करता येत नसल्यामुळे मोजणीदाराने प्रतिवादीचे अतिक्रमण दाखविले नाही व त्याचाच प्रतिवादी गैरफायदा घेत आहेत. सबब वादी प्रतिवादीच्या हिश्याची जमीनीची मोजणीअंती हद्दीखुणा कायम केल्यास उभयपक्षातील वाद कायम मिटणार आहे. सबब गट क्र.१९१ या मिळकतीचे सर्व पोटहिश्याची मोजणी होणे आवश्यक आहे. त्या अनुषंगाने उपअधिक्षक, भूमी अभिलेख, पंढरपूर यांची कोर्ट कमिशनर म्हणून नेमणूक करणे आवश्यक आहे.

४. प्रतिवादी यांनी सदर अर्जाला म्हणणे देऊन विरोध दर्शविला आहे. प्रतिवादीने असे नमूद केले आहे की, वादीने यापूर्वी १०२/०६ या दाव्यात अशाच प्रकारचा अर्ज दिला होता. त्यावेळी फाळणी नसल्याने अतिक्रमण दाखवता येत नाही असा रिपोर्ट

देण्यात आला होता. तरी सुध्दा वादीने पुन्हा दावा दाखल करुन तीच मागणी केलेली आहे. त्यामुळे वादीचा अर्ज खारीज करण्यात यावा.

५. उभयपक्षाचे सविस्तर युक्तीवाद ऐकण्यात आले. उभयपक्षातर्फे असे युक्तीवाद करण्यात आला की, यापूर्वी वादीने रे.मु.नं.१०२/०६ अशाच स्वरूपाचा दावा दाखल केला होता. त्यात सुध्दा कोर्ट कमिशनरची नेमणूक करण्यात आली होती. त्यावेळी कोर्ट कमिशनर यांनी फाळणी नसल्याने अतिक्रमण दाखवता येत नाही असा रिपोर्ट दिला आहे.

६. प्रस्तुत अर्ज व त्यावरील म्हणण्याचे अवलोकन केले. तसेच अभिलेखाचे अवलोकन केले. वादीच्या दाव्यातील कथनानुसार गट क्र.१९१ ही एकूण ६ हे ८३ आर पोटखराब ४३ आर अशी मिळकत होती. सदर मिळकतीचे मूळ मालक उंबाळे यांनी त्यांच्या कौटुंबिक गरजेकरीता वेळोवेळी सदर मिळकतीतील काही भाग विकलेला आहे. त्यानंतर विकलेल्या भागाची नवीन ७/१२ वेगवेगळे झाले आहेत परंतु त्यांचा नकाशा एकत्र आहे. तसेच भूमी अभिलेख कार्यालयात गट विभाजन झाले नाही. उभयपक्षाच्या युक्तीवादातून एक बाब पुढे आली आहे की, वादीने अशाच स्वरूपाचा रे.मु.नं.१०२/०६ दावा दाखल केला होता. त्यात तालुका निरीक्षक, भूमी अभिलेख यांची न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नियुक्ती करण्यात आली होती. परंतु फाळणी झाली नसल्याने कोणाचे किती अतिक्रमण आहे हे दाखविण्यात आले नव्हते. एकंदरीत या प्रकरणात पुढे आलेली बाब विचारात घेता गट क्र.१९१ या मिळकतीचे वेगवेगळे ७/१२ उतारे वादी व प्रतिवादी क्र.१ ते ७ यांच्या नावाने आहेत. परंतु सदर भूमीधारकाच्या मिळकतीची मोजणी होऊन त्याबाबत नकाशा तयार झालेला नाही. तसेच भूमी अभिलेख कार्यालयात गट विभाजन झाले नाही. सबब या बाबीवरूनच उभयपक्षात हद्दीखुणावरून वाद असल्याचे स्पष्ट होते.

७. मा. सर्वोच्च न्यायालय तसेच मा. मुंबई उच्च न्यायालय यांनी वेळोवेळी हे सारसुत्र उद्धोषित केले आहे की, जेव्हा जेव्हा दोन मिळकतीचे सिमेबाबत, हद्दीबाबत व

क्षेत्राबाबत वाद उद्भवल्यास त्या प्रकरणात सदरच्या मिळकती भूमी अभिलेख कार्यालय यांचेमार्फत मोजून घ्यावे. प्रस्तुत प्रकरणात सुध्दा यापूर्वी तशाच प्रकारची मोजणी करणेबाबत रे.मु.नं.१०२/०६ यामध्ये प्रयत्न करण्यात आला होता. परंतु फाळणी नसल्याने मोजणी होऊन सुध्दा अतिक्रमण दाखविता आले नाही ही बाब पुढे आली आहे व त्यानंतर वादीने सदर दाव्यातील त्रुटी विचारात घेता तो दावा मागे घेऊन सदरचा दावा दाखल केला आहे.

८. उभयपक्षातील असलेले हद्दीबाबतचे वाद तसेच पूर्वीचा दाखल केलेला दावा व त्यामध्ये झालेली मोजणी विचारात घेता उभयपक्षातील वादाचे कायम निराकरण करणेकामी भूमी अभिलेख, पंढरपूर यांच्याकडून मूळ गट क्र.१९१ ची मोजणी करून वादी व प्रतिवादीच्या पोटहिश्याची मोजणी करून हद्दीखुणा कायम करण्याबाबत व कोणत्या पक्षाने कोणाच्या मिळकतीत अतिक्रमण केले आहे हे दाखवून अहवाल वादीच्या खर्चाने मागविणे न्यायाच्या दृष्टीने योग्य व संयुक्तिक वाटते. सबब वादीचा अर्ज मंजूर होण्यास पात्र आहे. करिता आदेश.

आदेश

१. वादीचा अर्ज मंजूर करण्यात येते.
२. उपअधिक्षक, भूमी अभिलेख, पंढरपूर यांची न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नेमणूक करण्यात येते.
३. न्यायालयीन आयुक्त यांनी मौजे उंबरे येथील मूळ गट क्र.१९१ ची मोजणी करून वादी व प्रतिवादी यांच्या गट क्र.१९१/१, १९१/२अ, १९१/२ब, १९१/३ या मिळकतीची हद्दीखुणा कायम करून त्या मिळकतीवर कोणाकोणाचे अतिक्रमण आहे याबाबत तपशिलवार अहवाल द्यावा.
४. वादीने सदर मोजणीचा खर्च भरावा.
५. येणेप्रमाणे रिट निर्गमित करण्यात यावे.

दि.०४/०२/२०१७

(मि. वि. बुराडे)

सह दि.न्या.क.स्तर, पंढरपूर

CERTIFICATE

I, affirm that the contents of this PDF file Order/Judgment are same word to word, as per the original order/Judgment.

Name of Employee	:	Y. V. Sital (Jr. Clerk)
Court	:	Jt. C.J.J.D. Pandharpur
Date	:	4-2-2017
Judgment/order signed by the Presiding Officer on	:	4-2-2017
Judgment/Order uploaded on	:	4-2-2017
